

TERRATEKNIKK

TERRATEKNIKK as
Odderøya 100 – 4610 KRISTIANSAND. Tlf.: 95244812
email: torkviljo@yahoo.com Web: www.terrateknikk.com
Org. Nr. 998 091 845 mva

Krypsivprosjektet i Agder

Dato: 13 juni 2017

Vurdering – tiltaksområde 45 – Rysstad – Valle kommune

Sak:

Terrateknikk er engasjert av krypsivprosjektet i Agderfylkene for å bidra til å utrede og omsøke opprensningstiltak på utvalgte krypsiv-problemområder. Opprensning planlegget utført som klippe- og harvetiltak fra flytende redskap, i sjeldnere tilfelle som gravetiltak fra beltegående maskin. Undersøkelsene er utført med dette som formål.

Metodikk:

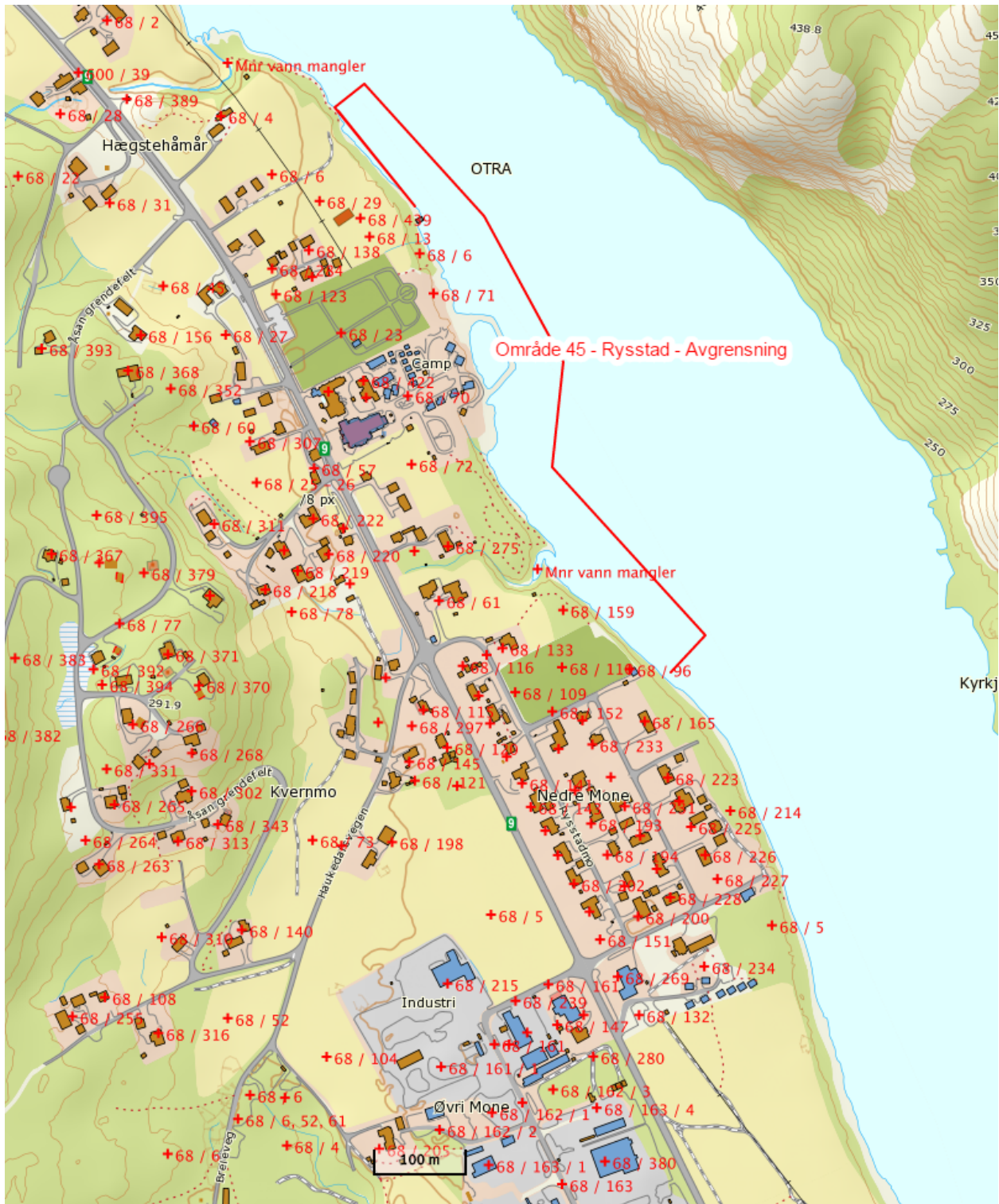
Nærområde til tiltaksområdet er vurdert for atkomst, bruk for kompostering og allmenne forhold som kan berøres av tiltaket. I vannområdet er bunn på representative deler av tiltaksområdet undersøkt for å vurdere forekomst av krypsiv, vokseform, bunnsituasjon. I tillegg er vannhastighet registrert og grunnlag for oppsetting av strøm og forurensning som følge av partikkeltransport er vurdert.

Resultater

Planområde 45 omfatter strandområdet ut til ca 2m dyp (jf kart på neste side) og utgjør, sammen med område 46, nærrekreasjonsområde for befolkningen på Rysstad. Dette betyr stor brukerinteresse på bading, fising og båtliv, og tilsvarende stor konfliktpotensiale når området gror igjen og mister verdien for disse interessene.

Nærområdet på land langs dette langstrakte området består av naturstrand hhv kulturlandskap og stedvis private eiendommer opparbeidet ned til elva. Små innslag av naturvegetasjon på land, innslag av våtmark begrenset.

Kart over lokalitet. Området utgjør strandsonen og gruntvansområdet utenfor Rysstad sentrum og derved bade, båt og fiskeområde for lokalt stor befolkningskonsentrasjon.

Virkning av rék og partikkelforurensning vurderes begrenset da elveløpet er del av terskelbasseng, slik at partikler vil sette seg i Straumsevja og rék lar seg samle opp her om det unnslipper selve klipperen. Lokale virkninger i forhold til især bading kan allikevel forventes, derfor bør man unngå mudring i badesesongen. Samtidig er området beliggende på strekningen som inngår i blekas leveområder og på område som passerer når denne og aure vandrer til øvre tilgjengelige gyteområder. Tiltak bør derfor igangsettes når og på slik måte at det ikke er til hinder for vandrende fisk. Dette avklares med fiskefaglig kyndige før tiltak.

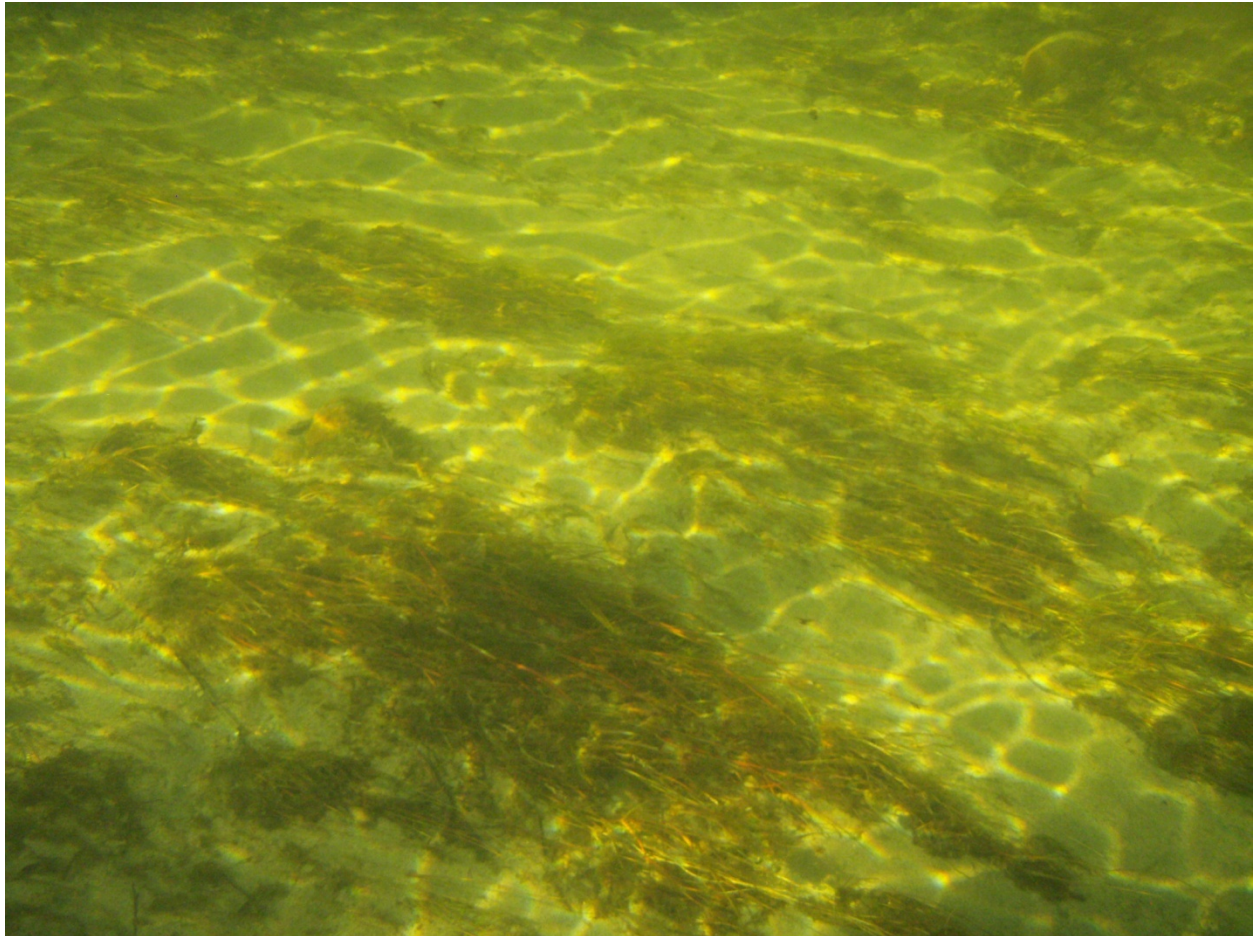
Bildet under er fra midt på lokaliteten (kirkegårdseiendommen) og sett i nedstrøms retning. Rysstad camping m/hytter nærmes.

Elvebunnen består her naturlig av sand og silt med innslag av grovere masser ytterst hvor strømmen virker. Etter vårflommen har mye krypsivfaks og løst materiale/mudder blitt ført bort, og deler av elvebunnen var ved undersøkelsene uten mudder og isteden med naturlig silt og sandflater dominerende. Mye spor etter erosjon i disse massene. Krypsivvegetasjonen er imidlertid for stor del intakt og under gjenvækst, jf undervannsfoto neste side.

Vannhastigheten på dette snittet avhenger av pådraget ved ovenforliggende Brokke kraftverk, og er derfor sterkt varierende gjennom sesongen, lavest på sommer og ettersommer, hvor vannhastigheten derved blir lav og nær null langs land. Under høyt pådrag på Brokke er hastigheten gjennom lokaliteten 0,1 – 0,2m sek. i midtre del, som er relativt høyt i forhold til partikkeltransport av de masser det her er snakk om.

Typisk elvebunn på renskområdet fremgår av undervannsfoto under. Flerårige krypsivplanter holder stand, men mudder og lange krypsivfaks er revet av. Naturlig substrat av fin sand og silt dominerer. Ved redusert vannføring og økt innstråling vil krypsivet og derved også tilmudring igangsettes med – erfaringsmessig – overraskende hastighet, så denne situasjonen med naken sand og silt mellom krypsivtuene er dessverre unntakssituasjon.

Vurdering:

Etter Terrateknikk sin vurdering vil klipping av område kunne gjennomføres med kun lokal virkning m.h.p. forurensning da det ligger til rette for oppsamling lokalt i nedenforliggende terskelbasseng. Ved harving vil partikkeltransport igangsettes, og vil tilsvarende kunne få virkning fra 1 til maksimalt 3km nedover inntil stilleområdet i terskelbassenget nås. Det forventes imidlertid ikke biologiske virkninger av slik midlertidig partikkelbelastning da strekningen som berøres er krypsivdominert terskelbasseng hvor område 45 og naboområdet 46 utgjør de viktigste bruksområdene i vann. Særlige hensyn i forhold til å unngå å forstyrre fiskeoppgang av aure og bleke er imidlertid rimelig å vurdere før tiltak igangsettes.